

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของเยาวชนในพื้นที่ชุมชนบ้านแพร์ ตำบลช้างซ้าย
อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช

Factors That Correlate With Smoking Behavior of Youth in Banphaer
Community, Changsai sub District, Phraphrom District, Nakhon Si Thammarat
Province.

อัศฟีญา หะยีดาโอ๊ะ¹, ทศณา เกื้อเส้ง^{2*}, ดวงรัตนา สุขปุรณะ³

^{1,2}คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา

³คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา

Asfiya Hayeeda-oh¹, Tassana Kueseng^{2*}, Duangratanan Sukpurana²

^{1,2}Bachelor of Public Health Program in Public Health Chalermkarnchana university

³Bachelor of Nursing Science Chalermkarnchana university

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ เป็นวิจัยเชิงพรรณนา โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพฤติกรรมการสูบบุหรี่และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของเยาวชนในพื้นที่ชุมชนบ้านแพร์ ตำบลช้างซ้าย อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 120 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม หาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบไคสแคว ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของเยาวชนมีพฤติกรรมการสูบบุหรี่ ร้อยละ 75.0 ระยะเวลาของการสูบบุหรี่ 6 เดือน ร้อยละ 40.0 จำนวนที่สูบบุหรี่ต่อวัน 1-5 มวน ร้อยละ 75.6 สาเหตุของการสูบบุหรี่ อยากรู้ อยากรอง ร้อยละ 56.7 ความถี่ สูบบุหรี่ทุกวัน ร้อยละ 78.9 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ ได้แก่ เพศ อายุระดับการศึกษา รายได้ การสูบบุหรี่ของแม่ เพื่อนสนิท ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของเยาวชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

คำสำคัญ : พฤติกรรมการสูบบุหรี่, เยาวชน, ความสัมพันธ์

Corresponding author : ทศณา เกื้อเส้ง, E-mail: aon5092@gmail.com

Abstract

This study was descriptive research. The objective for this research was studied smoking behavior and factors that correlate with smoking behavior of youth in Banphrac community, Changsai sub-district, Phraphrom district, Nakhonsithammarat province. A sample in this study were 120 people. The equipment used for collected were questionnaires, Statistics used to analyze data were frequency distribution, percentage, mean, standard deviation and Chi-square. The results of the research revealed that service behaviors of youth had depositing behavior 75.0 Duration of study 6 months 40.0 Amount of follow-up per day 1-5 cigarettes 75.6 Remaining amount of curiosity 56.7 So smoke every day compared to 78.9 Dependent factors with training for each group consisting of seniors with education income left behind compared to youth training Statistical significance ($p < 0.05$)

Keywords : Smoking behavior, youth, Relationships

Corresponding author : Tassana Kueseng, E-mail: aon5092@gmail.com

บทนำ

สำนักงานสถิติแห่งชาติ เปิดเผยผลการสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประชากร พ.ศ. 2560 จากผลสำรวจ พบว่า จากจำนวนประชากรอายุ 15 ขึ้นไป ทั้งสิ้น 55.9 ล้านคน เป็นผู้ที่สูบบุหรี่ 10.7 ล้านคน (ร้อยละ 19.1 แยกเป็นผู้ที่สูบเป็นประจำ 9.4 ล้านคน (ร้อยละ 16.8) และเป็นผู้ที่สูบนาน ๆ ครั้ง 13 ล้านคน (ร้อยละ 2.3) กลุ่มอายุ 25 - 44 ปี มีอัตราการสูบบุหรี่สูงสุด (ร้อยละ 21.9) กลุ่มอายุ 20 - 24 ปี (ร้อยละ 20.7) กลุ่มอายุ 45 - 59 ปี (ร้อยละ 19.1) สำหรับกลุ่มผู้สูบบุหรี่ (อายุ 60 ขึ้นไป) ร้อยละ 14.4 กลุ่มเยาวชน (อายุ 15 - 19 ปี) โดยมีอัตราของการสูบบุหรี่ต่ำสุด (ร้อยละ 9.7) (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2560) ซึ่งสถานการณ์การสูบบุหรี่ในประเทศไทยนับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้น และปัญหาจากการสูบบุหรี่นับว่าเป็นปัญหาทางด้านสุขภาพที่สำคัญของประเทศ และในปัจจุบันหน่วยงานที่รับผิดชอบต่อเรื่องดังกล่าว ก็กำลังเผชิญกับปัญหาการควบคุมยาสูบอย่างหนัก เพราะขณะนี้แนวโน้มว่า ผู้สูบบุหรี่จะมีอายุลดน้อยลงและมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ พฤติกรรมการสูบบุหรี่ดังกล่าวส่งผลกระทบต่อสุขภาพของผู้สูบและคนใกล้ชิด และเป็นสาเหตุของการเกิดโรคร้ายแรงและการเสียชีวิตของประชากรทั่วโลก 6 ล้านคนต่อปี จำแนกเป็นผู้สูบบุหรี่กว่า 5 ล้านคน และผู้เสียชีวิตจากควันบุหรี่มือสอง 6 แสนคน คาดการณ์ว่าใน ปี พ.ศ. 2573 จะมีจำนวนผู้เสียชีวิตเพิ่มขึ้นเป็น 8 ล้านคน โดยบุหรี่ยาสูบ มีสารพิษกว่า 4,000 ชนิด ทำให้ผู้สูบบุหรี่มีอายุสั้นลงเฉลี่ย 12 ปี และอาจจะเสียชีวิตด้วยโรคมะเร็งมากกว่าผู้ไม่สูบบุหรี่ถึง 20 เท่า และอาจเจ็บป่วยรุนแรงก่อนเสียชีวิต 2 ปี (ศิริวรรณ พิทยรังสฤษฏ์ และคณะ, 2559)

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสูบบุหรี่ของเยาวชน คือ เพื่อนสนิทสูบบุหรี่บุคคลในครอบครัวสูบบุหรี่ การเข้าถึงบุหรี่ได้ง่าย การไม่เคร่งครัดในการบังคับใช้กฎหมายห้ามขายบุหรี่ ให้เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี (นัยนา หนูนิล และคณะ, 2556) สภาพแวดล้อมที่เอื้อในการเข้าถึงบุหรี่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอยู่ในพื้นที่ของแหล่งผลิตยาสูบ (บุปผา ศิริรัชต์มี และคณะ, 2556) รวมทั้งกลยุทธ์การโฆษณาบริษัทบุหรี่ผ่านสื่อต่าง ๆ การแทรกแซงนโยบายควบคุมบุหรี่ของรัฐบาลด้วยการจัดกิจกรรมที่แสดงถึงการรับผิดชอบต่อสังคมและการพัฒนาส่วนประกอบของบุหรี่ ที่ช่วยลดความต้องการส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของเยาวชน (นัยนา หนูนิล และคณะ, 2556) จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นแหล่งผลิตยาสูบ เพื่อจำหน่ายที่เป็นที่รู้จักสำหรับผู้ประกอบการ บุหรี่ภาคใต้ จัดเป็นแหล่งที่สามารถเข้าถึงยาสูบได้ระดับท้องถิ่นโดยเฉพาะกลุ่มเยาวชน

จากการสำรวจเบื้องต้น ในเขตพื้นที่ชุมชนบ้านแพร์ ตำบลช้างซ้าย อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่าโดยส่วนใหญ่มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อในการเข้าถึงบุหรี่ โดยมีร้านค้าในชุมชนมีการแบ่งขายบุหรี่ซองในราคา 10-20 บาท กระจายอยู่ทั่วชุมชน ทำให้เยาวชนสามารถซื้อบุหรี่ได้ง่าย ดังนั้นจากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยสนใจจะศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของเยาวชนในพื้นที่ชุมชนบ้านแพร์ตำบลช้างซ้าย อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของเยาวชนเป็นอย่างไรและมีปัจจัยใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของเยาวชน เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้เกี่ยวข้องที่มีความใกล้ชิดกับเยาวชนรวมถึงหน่วยงานภาครัฐ สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการกำหนดนโยบาย และแผนปฏิบัติการคุมบุหรี่ทั้งในชุมชนให้กับเยาวชน ซึ่งจะนำไปสู่การป้องกันและแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่ของเยาวชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนต่อไป

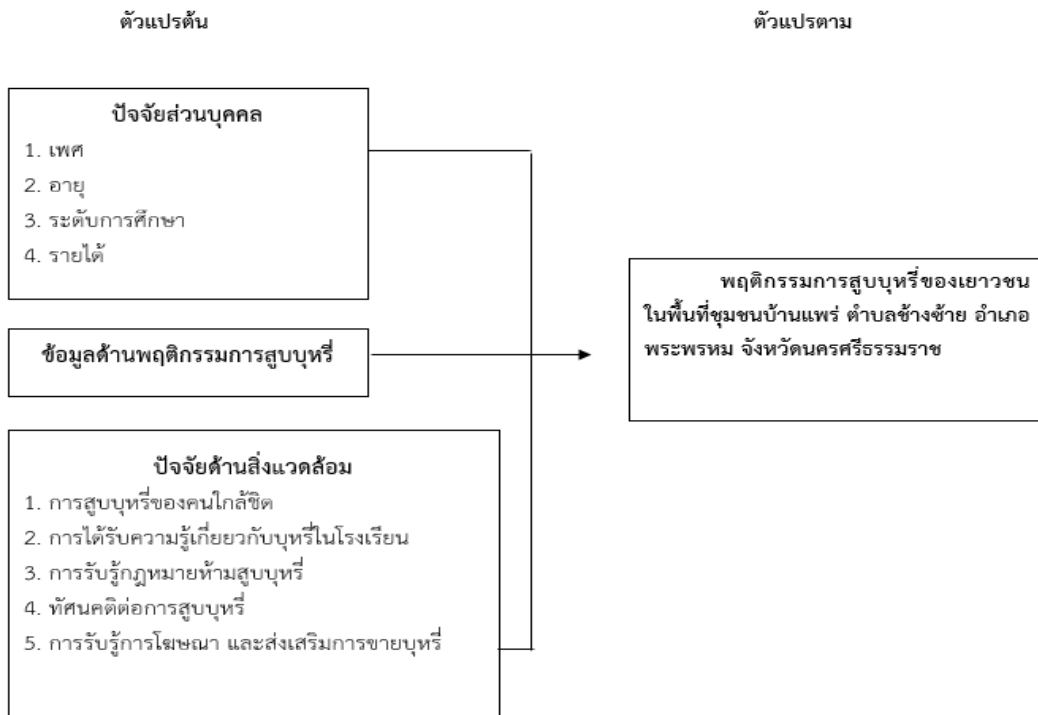
วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของเยาวชนในพื้นที่ชุมชนบ้านแพร์ ตำบลข้างซ้าย อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของเยาวชนในพื้นที่ชุมชนบ้านแพร์ ตำบลข้างซ้าย อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช

สมมุติฐาน

1. เยาวชนในพื้นที่ชุมชนบ้านแพร์ ตำบลข้างซ้าย อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่อยู่ในระดับมาก
2. ปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของเยาวชนในพื้นที่ชุมชนบ้านแพร์ ตำบลข้างซ้าย อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้
3. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของเยาวชนในพื้นที่ชุมชนบ้านแพร์ ตำบลข้างซ้าย อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้แก่ การสูบบุหรี่ของคนใกล้ชิด การได้รับความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ในโรงเรียน การรับรู้กฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในที่สาธารณะ ทักษะการต่อต้านการสูบบุหรี่ และการรับรู้การ โฆษณาและส่งเสริมการขายบุหรี่

กรอบแนวคิดการวิจัย



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เยาวชนในพื้นที่บ้านแพ้ว ที่มีอายุ 15-24 ปี ทั้งชายและหญิง ตำบลช้างซ้าย อำเภोधรพรม จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 120 คน (โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล บ้านวังวัว, 2563)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ เยาวชนในชุมชนบ้านแพ้ว ตำบลช้างซ้าย อำเภोधรพรม จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 120 คน

สำหรับการคำนวณหาขนาดตัวอย่าง โดยใช้สูตรการประมาณค่าเฉลี่ยของประชากรในกรณีประชากรขนาดเล็ก และทราบจำนวนประชากร กำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ 95 % โดยใช้การคำนวณตามสูตร เครซี่และมอร์แกน Krejcie & Morgan (1970) (ใจชื่น ตะเกาพงษ์, 2559)

$$\text{แทนค่าในสูตร } n = \frac{X^2 NP(1-p)}{e^2 (n-1) + X^2 p(1-p)}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ระดับความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้

X^2 = ค่าไคสแควร์ที่ df เท่ากับ 1 และระดับความเชื่อมั่น 95% ($X^2=3.841$)

P = สัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากร (ถ้าไม่ทราบให้กำหนด $p=0.5$)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือ

ปรับปรุงแบบสอบถามงานวิจัยจากเรื่อง การสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของเยาวชนในจังหวัดชัยภูมิ (ชนิษฐ์ชา บุญเสริม, 2552) มาใช้เป็นแบบสอบถามการวิจัยครั้งนี้

การแปลผล

ผู้วิจัยแปลผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของเยาวชนในพื้นที่ชุมชนบ้านแพ้ว ตำบลช้างซ้าย อำเภोधรพรม จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนี้

1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล จำนวน 4 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ แปลผลโดยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

1.2 ข้อมูลด้านพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของเยาวชน จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วยระยะเวลาของการสูบบุหรี่ จำนวนบุหรี่ที่สูบต่อวัน สาเหตุของการสูบบุหรี่ ความถี่ในการสูบบุหรี่ โดยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

2) การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของเยาวชนในพื้นที่ชุมชนบ้านแพ้ว ตำบลช้างซ้าย อำเภोधรพรม จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้แก่ ปัจจัยสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การสุบบุหรี่ของคนใกล้ชิด ประกอบด้วย คำถามที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการสุบบุหรี่ของคนใกล้ชิดกับเยาวชน มีจำนวน 2 ข้อ แผลผล โดยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

ส่วนที่ 2 การได้รับความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ในโรงเรียน มีจำนวน 2 ข้อ เป็นแบบสอบถาม แบบให้เลือกตอบหลายข้อ (Multiple Choice) มีการประเมินค่าคะแนน ดังนี้

ได้รับ ได้ 3 คะแนน

ไม่แน่ใจ ได้ 2 คะแนน

ไม่ได้รับ ได้ 1 คะแนน

การพิจารณาแบ่งระดับความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ ในโรงเรียนของเยาวชนในพื้นที่หมู่บ้านแพร์ ตำบลช้างซ้าย อำเภอพระพรหม คณะผู้วิจัยได้คำนวณช่วงคะแนนในแต่ละระดับโดยใช้สูตรคำนวณคะแนนของ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2544)

$$\text{สูตร อันตรภาคชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$\begin{aligned} \text{แทนค่าในสูตร} &= \frac{3 - 1}{3} \\ &= 0.66 \end{aligned}$$

การแปลผลความหมายของคะแนนเฉลี่ยของความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ในโรงเรียนแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.66 หมายถึง มีความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.67-2.33 หมายถึง มีความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.00 หมายถึง มีความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ยู่ในระดับมาก

ส่วนที่ 3 การรับรู้กฎหมายห้ามสุบบุหรี่ในที่สาธารณะ จำนวน 1 ข้อ ประกอบด้วย คำถาม 10 ข้อย่อย เลือกตอบแบบทราบ – ไม่ทราบ หรือโดยให้ผู้ตอบสถานที่ในแต่ละข้อว่าทราบหรือไม่ว่าสถานที่นั้น ๆ เป็นสถานที่ห้ามสุบบุหรี่ โดยการประเมินค่าคะแนน คือ ไม่ว่ามีกฎหมายห้ามสุบบุหรี่ในสถานที่ต่อไปนี้

ตอบทราบ ได้ 1 คะแนน

ตอบไม่ทราบ ได้ 0 คะแนน

การพิจารณาแบ่งระดับการรับรู้กฎหมายห้ามสุบบุหรี่ในที่สาธารณะของเยาวชนในพื้นที่หมู่บ้านแพร์ ตำบลช้างซ้าย อำเภอพระพรหม คณะผู้วิจัยได้คำนวณช่วงคะแนนในแต่ละระดับ โดยใช้สูตรคำนวณคะแนนของ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2544)

$$\text{สูตร อันตรภาคชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$\begin{aligned} \text{แทนค่าในสูตร} &= \frac{3 - 1}{3} \\ &= 0.66 \end{aligned}$$

การแปลผลความหมายของคะแนนเฉลี่ยของการรับรู้กฎหมายห้ามสุบบุหรี่ในที่สาธารณะ แบ่งออกเป็น 3 ระดับ

คะแนนเฉลี่ย 0.00-0.33 หมายถึง มีการรับรู้กฎหมายห้ามสุบบุหรี่ในที่สาธารณะ อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 0.34-0.67 หมายถึง มีการรับรู้กฎหมายห้ามสุบบุหรี่ในที่สาธารณะอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 0.68-1.00 หมายถึง มีการรับรู้กฎหมายห้ามสุบบุหรี่ในที่สาธารณะอยู่ในระดับมาก

ส่วนที่ 4 ทศนคติต่อการสูบบุหรี่ จำนวน 3 ข้อ ได้แก่

ข้อที่ 1-3 เป็นแบบสอบถามแบบให้เลือกตอบหลายข้อ (Mutiple Choice) ซึ่งมีประเมินค่าคะแนน ดังนี้

ข้อ 1. ถ้าเพื่อนหรือเพื่อนสนิทของท่านชวนให้สูบบุหรี่ ท่านจะสูบบุหรี่หรือไม่

ไม่สูบอย่างแน่นอน	ได้	3 คะแนน
อาจจะไม่สูบ	ได้	2 คะแนน
อาจจะสูบ	ได้	1 คะแนน
สูบอย่างแน่นอน	ได้	0 คะแนน

ข้อ 2. ท่านจะเลิกคบกับเพื่อนที่สูบบุหรี่หรือไม่

ไม่เลิกคบ	ได้	0 คะแนน
เลิกคบบางคน	ได้	1 คะแนน
เลิกคบเป็นส่วนใหญ่	ได้	2 คะแนน
เลิกคบทั้งหมด	ได้	3 คะแนน

ข้อ 3. สอบถามทัศนคติเกี่ยวกับอันตรายต่อสุขภาพของการสูบบุหรี่

ไม่อันตรายอย่างแน่นอน	ได้	0 คะแนน
อาจจะไม่อันตราย	ได้	1 คะแนน
อาจจะอันตราย	ได้	2 คะแนน
อันตรายอย่างแน่นอน	ได้	3 คะแนน

เกณฑ์การแบ่งช่วงคะแนนเฉลี่ยเพื่อการแปลผลและอธิบายตัวแปรจากคำถาม โดยแบ่งเป็น 2 ระดับ ได้แบ่งช่วงคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

สูตร อันตรภาคชั้น = $\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$

$$\begin{aligned}\text{แทนค่าในสูตร} &= \frac{3 - 0}{2} \\ &= 1.55\end{aligned}$$

สำหรับการให้ความหมายกำกับค่าน้ำหนักคะแนนเฉลี่ย ผู้วิจัยใช้การประเมินทัศนคติต่อการสูบบุหรี่ โดยกำหนดเกณฑ์ช่วงคะแนนเฉลี่ยไว้ 3 ดังนี้

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	การแปลผล
0.0-1.5	มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการสูบบุหรี่
1.51-3.00	มีทัศนคติที่ดีต่อการสูบบุหรี่

ส่วนที่ 5 การโฆษณาและการส่งเสริมการขายบุหรี่ จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ เป็นแบบสอบถามแบบให้เลือกตอบหลายข้อ (Mutiple Choice) มีการประเมินค่าคะแนน ดังนี้

ข้อที่ 1-3 สอบถามการพบเห็นการโฆษณาและการส่งเสริมการขายในสื่อประเภทต่างๆ และงานสังคม/งานชุมชนต่าง ๆ

พบเห็นบ่อย	ได้	3 คะแนน
พบบางครั้งได้	ได้	2 คะแนน
ไม่เคยพบเห็น	ได้	1 คะแนน

การพิจารณาแบ่งระดับการโฆษณาและการส่งเสริมการขายบุหรี่ยุทธศาสตร์ของเยาวชนในพื้นที่หมู่บ้านแพร์ ตำบลช้างซ้าย อำเภอพระพรหม คณะผู้วิจัยได้คำนวณช่วงคะแนนในแต่ละระดับ โดยใช้สูตรคำนวณคะแนนของ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2544)

$$\begin{aligned} \text{สูตร อินตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ \text{แทนค่าในสูตร} &= \frac{3 - 1}{3} \\ &= 0.66 \end{aligned}$$

การแปลผลความหมายของคะแนนเฉลี่ยของการโฆษณาและการส่งเสริมการขายบุหรี่ยุทธศาสตร์ แบ่งออกเป็น 3 ระดับ

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.66 หมายถึง มีการโฆษณาและการส่งเสริมการขายบุหรี่ยุทธศาสตร์อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.67-2.33 หมายถึง มีการโฆษณาและการส่งเสริมการขายบุหรี่ยุทธศาสตร์อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.00 หมายถึง มีการโฆษณาและการส่งเสริมการขายบุหรี่ยุทธศาสตร์อยู่ในระดับมาก

การระบุตัวแปร

ตัวแปรต้น

1) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาและรายได้

2) ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การสูบบุหรี่ของคนใกล้ชิด การได้รับความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ยุทธศาสตร์ในโรงเรียน การรับรู้กฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในที่สาธารณะ ทศนคติต่อการสูบบุหรี่ การรับรู้การโฆษณาและส่งเสริมการขายบุหรี่ยุทธศาสตร์ตาม พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของเยาวชนในพื้นที่ชุมชนบ้านแพร์ ตำบลช้างซ้าย อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. การตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) ตรวจสอบโดยนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ นักวิชาการสาธารณสุข จำนวน 2 ท่าน และพยาบาลวิชาชีพ จำนวน 1 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง การหาค่าความเที่ยงตรงที่ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาว่าข้อคำถามแต่ละข้อวัดได้ตรงตามสิ่งที่ต้องการวัดเนื้อหา หรือวัตถุประสงค์การเรียนรู้มากน้อยเพียงใด โดยใช้เกณฑ์การประเมิน ดังนี้

ให้คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าเนื้อหาสอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 หมายถึง แน่ใจว่าเนื้อหาสอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ หาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับจุดประสงค์หรือเนื้อหา (Index of Item-Objective Congruence หรือ IOC) ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้ จะใช้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.62 - 1

2. การตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) โดยจะนำแบบสอบถามที่ได้ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาแล้วไปทดลองใช้ (Tryout) กับเยาวชนในชุมชนบ้านไม้แดงตำบลท่าเรือ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน และนำไปตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามจะอยู่ระหว่าง 0.70-1.00 ซึ่งค่า IOC เท่ากับ 0.76

3. นำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงแบบสอบถามขั้นสุดท้าย เพื่อตรวจสอบจนอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ก่อนนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษานี้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของเยาวชนในพื้นที่ชุมชนบ้านแพร์ ตำบลช้างซ้าย อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยใช้วิธีเก็บแบบสอบถาม มีขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ บ้านวังวัว ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำวิจัยและขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของเยาวชนในพื้นที่ชุมชนบ้านแพร์ ตำบลช้างซ้าย อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยแนะนำตนเองและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขั้นตอนการวิจัย และขอความร่วมมือในการตอบ

3. ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลจากแบบสอบถามทุกชุดจากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาประมวล จัดระเบียบข้อมูล ลงรหัส และนำมาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติต่อไป

จริยธรรมวิจัย

การศึกษานี้ไม่ได้มีการทดลองหรือใส่วิธีทางใดๆ ให้กับกลุ่มที่ทำการศึกษาข้อมูล ซึ่งคาดว่าจะไม่มีผลต่อการดำเนินงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านวังวัว ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช แต่อย่างไรจึงคาดว่าไม่มีปัญหาทางจริยธรรม

ผลการวิจัย

1. การศึกษาพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของเยาวชนในพื้นที่ชุมชนบ้านแพร์ ตำบลช้างซ้าย อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลด้านปัจจัยส่วนบุคคล

1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล

ข้อมูลส่วนบุคคลด้านเพศ	พฤติกรรมการสูบบุหรี่				รวม
	สูบบุหรี่		ไม่สูบบุหรี่		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ชาย	89.00	74.20	16.00	13.30	105.00
หญิง	1.00	0.80	14.00	11.70	15.00
รวม	90.00	75.00	3.00	25.00	120.00

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลด้านปัจจัยส่วนบุคคล (ต่อ)

1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล

ข้อมูลส่วนบุคคลด้าน อายุ	พฤติกรรมการสูบบุหรี่				รวม
	สูบบุหรี่		ไม่สูบบุหรี่		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
15-17 ปี	40.00	33.30	5.00	4.20	45.00
18-20 ปี	40.00	33.30	8.00	6.70	48.00
21-24 ปี	10.00	8.30	17.00	14.20	27.00
รวม	90.00	75.00	30.00	25.00	120.00
ข้อมูลส่วนบุคคลด้าน ระดับการศึกษา	พฤติกรรมการสูบบุหรี่				รวม
	สูบบุหรี่		ไม่สูบบุหรี่		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
มัธยมตอนต้น	28.00	23.30	4.00	3.30	32.00
มัธยมตอนปลาย	34.00	28.30	11.00	9.20	45.00
ปริญญาตรี	3.00	2.50	13.00	10.80	16.00
ไม่ได้เรียน	25.00	20.50	2.00	1.70	27.00
รวม	90.00	75.00	30.00	25.00	120.00
ข้อมูลส่วนบุคคลด้าน รายได้	พฤติกรรมการสูบบุหรี่				รวม
	สูบบุหรี่		ไม่สูบบุหรี่		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ต่ำกว่า 1,000 บาท	22.00	18.30	3.00	2.50	25.00
1,000 - 3,000 บาท	14.00	11.70	7.00	5.80	21.00
3,001 - 5,000	9.00	7.50	3.00	2.50	12.00
มากกว่า 5,000	18.00	15.00	13.00	10.80	31.00
ไม่มีรายได้	27.00	22.50	4.00	3.30	31.00
รวม	90.00	75.00	30.00	25.00	120.00

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาสูบบุหรี่ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 74.2 มีอายุอยู่ในช่วง 15-17 และ 18-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.3 มีระดับการศึกษาอยู่ในช่วงระดับมัธยมปลาย คิดเป็นร้อยละ 23.3 รายได้ส่วนใหญ่ ไม่มีรายได้ คิดเป็นร้อยละ 22.5

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาไม่สูบบุหรี่ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 13.3 มีอายุอยู่ในช่วง 21-24 ปีคิดเป็นร้อยละ 83 มีระดับการศึกษาอยู่ในช่วงปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 10.8 มีรายได้มากกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ

1.2 ข้อมูลด้านพฤติกรรมกรรมการสูบบุหรี่

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่มีพฤติกรรมกรรมการสูบบุหรี่ คิดเป็นร้อยละ 75.0 และมีพฤติกรรมไม่สูบบุหรี่ คิดเป็นร้อยละ 25.0 ระยะเวลาของการสูบบุหรี่ 6 เดือน คิดเป็นร้อยละ 400 จำนวนบุหรี่ที่สูบต่อวัน 1-5 มวน คิดเป็นร้อยละ 75 .6 สาเหตุของสูบบุหรี่อยากรู้ อยากลอง คิดเป็นร้อยละ 56.7 ความถี่ในการสูบบุหรี่สูบบุหรี่ทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 78.9

2. การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการสูบบุหรี่ของเยาวชนในพื้นที่ชุมชนบ้านแพร์ ตำบลช้างซ้าย อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมกรรมการสูบบุหรี่ของเยาวชน พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับพฤติกรรมกรรมการสูบบุหรี่ของเยาวชนที่ระดับ ($P < 0.05$)

2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างการสูบบุหรี่ของคนใกล้กับพฤติกรรมกรรมการสูบบุหรี่ของเยาวชน พบว่า แม่ เพื่อนสนิท มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับพฤติกรรมกรรมการสูบบุหรี่ของเยาวชนที่ระดับ ($P < 0.05$) ส่วนพ่อ และคนในครอบครัวพูดถึงอันตรายของการสูบบุหรี่ ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับพฤติกรรมกรรมการสูบบุหรี่

2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ในโรงเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการสูบบุหรี่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้กฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในที่สาธารณะไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการสูบบุหรี่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

2.5 ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการการสูบบุหรี่ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการสูบบุหรี่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

2.6 ความสัมพันธ์ระหว่างการโฆษณาและการส่งเสริมการขายบุหรี่ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการสูบบุหรี่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

อภิปรายผล

1. การศึกษาพฤติกรรมกรรมการสูบบุหรี่ของเยาวชนในพื้นที่ชุมชนบ้านแพร์ ตำบลช้างซ้าย อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ดังนี้

1.1 เพศ

เพศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการสูบบุหรี่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) เนื่องจากว่าเพศชายส่วนใหญ่ ชอบออกนอกบ้าน และใช้เวลาพบปะกับเพื่อน ๆ ในสังคม เช่น ในที่ทำงาน ร้านกาแฟ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประกาศกรณ์ รัชสุข ได้ศึกษารื่องพฤติกรรมกรรมการสูบบุหรี่ของประชาชนชนในจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ภาพรวมในปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการสูบบุหรี่ของประชาชนในจังหวัดสุราษฎร์ธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$)

1.2 อายุ

อายุ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการสูบบุหรี่อย่างมีนัยสำคัญสถิติ ($P < 0.05$) เนื่องจากว่ามีการสูบบุหรี่มากที่สุดอยู่ในช่วง 15-20 ปี และช่วงนี้กำลังอยู่ในช่วงที่ต้องได้รับการศึกษา มีความอยากรู้ อยากลอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศศิธร ชิตนา และวารวรณ์ ยศทวี ศึกษาความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการสูบบุหรี่ของวัยรุ่น จังหวัดอุดรดิตถ์ พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการสูบบุหรี่ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา

พื้นที่ของโรงเรียนเพื่อนสนิทชักชวนให้สูบบุหรี่และมีคนสูบบุหรี่มาอยู่ใกล้ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < 0.05$)

1.3 ระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) เนื่องจากเยาวชนในพื้นที่ชุมชนบ้านแพร์อยู่ในระดับการศึกษามีวัยมปลายมากที่สุด ซึ่งเป็นช่วงที่ติดเพื่อน ชอบเข้าสังคมมีพฤติกรรมลอกเลียนแบบ และต้องการเป็นที่สนใจของเพื่อนในกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภาภรณ์ รัชส์สุข ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของประชาชนชนในจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ภาพรวม ในปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของ ประชาชนในจังหวัดสุราษฎร์ธานี และสอดคล้องกับงานวิจัยของศศิธร ชิดนาซี และวราภรณ์ ยศทวี ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นจังหวัดอุดรดิตถ์ พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการสูบบุหรี่ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา พื้นที่ของโรงเรียนเพื่อนสนิทชักชวนให้สูบบุหรี่และมีคนสูบบุหรี่ มาอยู่ใกล้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < 0.05$)

1.4 รายได้

รายได้ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < 0.05$) เนื่องจากรายได้ส่วนใหญ่ของเยาวชนมาจากครอบครัว ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของประภาภรณ์ รัชส์สุข ได้ศึกษา เรื่องพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของประชาชนชนในจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ภาพรวมในปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของประชาชนในจังหวัด สุราษฎร์ธานี

1.5 การสูบบุหรี่ของคนใกล้ชิด

การสูบบุหรี่ของคนใกล้ชิดมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) เนื่องจากเยาวชนที่มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่มีแม่สูบบุหรี่ร้อยละ 10 และมีเพื่อนสนิทสูบบุหรี่ ร้อยละ 51.7 สอดคล้องกับผลการศึกษาที่พบว่าครอบครัวมีอิทธิพลต่อการสูบบุหรี่ของเยาวชน การพบเห็นการสูบบุหรี่ของ บุคคลภายในบ้านเป็นประจำ เป็นแบบอย่างให้เยาวชนเกิดการเลียนแบบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลักษณะมล ลักษณะวิมล และคณะ (2563) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของเยาวชน อำเภอ ท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า เพศ ระดับการศึกษา การอาศัยในพื้นที่ผลิตยาสูบ การสูบบุหรี่ของเพื่อน สนิท การสูบบุหรี่ของคนในครอบครัว และการรับรู้กฎหมายห้ามสูบบุหรี่ ในที่สาธารณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ส่วนทัศนคติต่อการสูบบุหรี่ การรับรู้การโฆษณาและส่งเสริมการขายบุหรี่ และการได้รับความรู้ เกี่ยวกับบุหรี่ในโรงเรียนไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของเยาวชนที่ชุมชนบ้านแพร์ ตำบลช้าง ช้าย อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช

2.1 การได้รับความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ในโรงเรียน

องจากเยาวชนยังไม่รับรู้ความเสี่ยงและภาวะคุกคามที่เป็นภัยต่อสุขภาพของตนเอง ไม่ได้รับการปลูกฝัง ภูมิคุ้มกันจากโรงเรียน และความเป็นวัยรุ่นมีความอยากรู้อยากลองทำสิ่งใหม่ ๆ เมื่อพบเห็น การสูบบุหรี่ใน ครอบครัว และสังคม จึงเลียนแบบโดยไม่รู้ผลต่อการเสพติด และอันตรายต่อสุขภาพของตนเอง และคนใกล้ชิด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของลักษณะมล ลักษณะวิมล และคณะได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของอำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า เพศ ระดับการศึกษา การอาศัยในพื้นที่ผลิตยาสูบ การสูบบุหรี่ของเพื่อนสนิท การสูบบุหรี่ของคนในครอบครัว และการรับรู้กฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในที่สาธารณะ

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนทัศนคติต่อการสูบบุหรี่ การรับรู้การโฆษณา และส่งเสริมการขายบุหรี่ และการได้รับความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ ในโรงเรียนไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.2 การรับรู้กฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในที่สาธารณะ

การรับรู้กฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในที่สาธารณะไม่มีความสัมพันธ์พฤติกรรมการสูบบุหรี่อย่างมีนัยสำคัญที่สถิติ ($P < 0.05$) ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของลักษณะ ลักษณ์วิมล และคณะได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของเยาวชน อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า เพศ ระดับการศึกษา การอาศัยในพื้นที่ผลิตยาสูบ การสูบบุหรี่ของเพื่อนสนิท การสูบบุหรี่ของคนในครอบครัว และการรับรู้กฎหมายห้ามสูบบุหรี่ ในที่สาธารณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนทัศนคติต่อการสูบบุหรี่ การรับรู้การโฆษณา และส่งเสริมการขายบุหรี่ และการได้รับความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ในโรงเรียนไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.3 ทัศนคติต่อการสูบบุหรี่

ทัศนคติต่อการสูบบุหรี่ไม่มีความสัมพันธ์พฤติกรรมการสูบบุหรี่อย่างมีนัยสำคัญที่สถิติ ($P < 0.05$) อาจเนื่องจากเยาวชนมีความเชื่อที่ผิดเกี่ยวกับบุหรี่ไม่ตระหนักในพิษของบุหรี่ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของศรียา ลาวัณยภิกษุ ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของเจ้าหน้าที่ชายที่ปฏิบัติงานในห้องผ่าตัด พบว่า ทัศนคติต่อการสูบบุหรี่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.4 การโฆษณาและส่งเสริมการขายบุหรี่

การโฆษณาและส่งเสริมการขายบุหรี่ไม่มีความสัมพันธ์พฤติกรรมการสูบบุหรี่อย่างมีนัยสำคัญที่สถิติ ($P < 0.05$) เนื่องจากการเห็นโฆษณาบุหรี่หรือผลิตภัณฑ์ยาสูบในที่วี วิทยุ โปสเตอร์ ป้ายโฆษณาขนาดใหญ่ หนังสือพิมพ์หรือแมกกาซีน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของลักษณะ ลักษณ์วิมล และคณะได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของเยาวชน อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า เพศ ระดับการศึกษา การอาศัยในพื้นที่ผลิตยาสูบ การสูบบุหรี่ ของเพื่อนสนิท การสูบบุหรี่ของคนในครอบครัว และการรับรู้กฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในที่สาธารณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนทัศนคติต่อการสูบบุหรี่ การรับรู้การโฆษณาและส่งเสริมการขายบุหรี่ และการได้รับความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ในโรงเรียนไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาวิจัยในครั้งต่อไป ควรเพิ่มกลุ่มประชากรที่ศึกษาให้ครอบคลุมทุกช่วงวัย โดยทำการศึกษาในช่วงวัยทำงาน วัยชรา และมีการศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยด้านต่างๆ ต่อการสูบบุหรี่ของเยาวชนเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางในการวางแผนควบคุมการสูบบุหรี่ต่อไป

2. ควรมีการศึกษา เรื่องผลกระทบของการสูบบุหรี่ต่อสุขภาพในเด็กนักเรียนระดับประถมศึกษา เพราะจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ พบว่า อายุน้อยที่สุดของการเริ่มสูบบุหรี่เป็นครั้งแรก คือ อายุ 17 ปี ซึ่งอาจเป็นสัญญาณเตือนได้ว่าอายุที่เริ่มสูบบุหรี่จะยิ่งลดน้อยลงจึงควรให้ความสนใจเป็นพิเศษเพื่อการป้องกันและแก้ไขก่อนเกิดการเสพติดบุหรี่ต่อไป

References

- ใจชื่น ตะเกาพงษ์. (2559). พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนักเรียนในช่วงชั้นปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน. (หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต).มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. นครนายก.
- ชณิษฐ์ชา บุญเสริม. และผกาภาศ สุธิตาวิช. (2552). การสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของเยาวชนจังหวัดชัยภูมิ. (139). ชัยภูมิ.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2544). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: เทพเนรมิตการพิมพ์.
- นัยนา หนูนิล, สายฝน เอกวางกรู, และเรวดี เพชรศิราสัณฑ์. (2556). การนามติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ การควบคุมยาสูบสู่การปฏิบัติในจังหวัดภาคใต้ตอนบน: กรณีศึกษาจังหวัดตรังและชุมพร. นครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.
- บุบผา ศิริรัมย์. และคณะ. (2556). ผลกระทบจากนโยบายควบคุมการบริโภคยาสูบในประเทศไทยกลุ่มผู้สูบบุหรี่ รอบที่ 5 (พ.ศ.2554). สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, นครปฐม.
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านวังวัว. (2563). จำแนกประชากรกลางปี. รายงาน.
- ลักษณะ ลักษณวิมล, เรวดี เพชรศิราสัณฑ์, สายฝน เอกวางกุล. (2563). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของเยาวชน อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช, (วารสารพยาบาล) 37 (128), 1-9.
- ศรียา ถาว์ฉะภักดิ์, (2555). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมสูบบุหรี่ชอบเข้าหน้าที่ขายที่ปฏิบัติงานในห้องผ่าตัด. (ปริญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสุขศึกษา). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, สุพรรณบุรี.
- ศศิธร ชิตนาย. และวารารณ ยศทวี. (2561) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นจังหวัดอุดรธานี. วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีอุดรธานี, ปีที่ 10 (ฉบับที่ 1), 83-93.
- ศิริวรรณ พิทยรังสฤษฏ์, ปานทิพย์ โชติเบญจมากรณ์, และปวีณา ปั่นกระจำง. (2559). สถานการณ์การควบคุมการบริโภคยาสูบของประเทศไทย พ.ศ. 2559. กรุงเทพมหานคร: เจริญดีมั่นคงการพิมพ์
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2560). ผลสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่ พ.ศ. 2560. ต้นจาก <http://www.nso.go.th/sites/2014/Pages/News/2561/N31-08-61-1.aspx>
- Krejcie, R.V., & D.W. Morgan. (1970). "Determining Sample Size for Research Activities". Educational and Psychological Measurement. 30(3): 607 – 610.